

Ohlédnutí za Aero 2011 Friedrichshafen

22. dubna 2011

Autor: **Jan Fridrich**, celkové hodnocení článku: 3,7

Klíčová slova: | **LAA** | **Letecké výstavy** | Rubrika: **Letadla**

Společně s Janem Fridrichem si připomeneme, co nového bylo vidět na letošní tradiční výstavě všeobecného letectví ve Friedrichshafenu, kde výraznou stopu zanechali také výrobci z České republiky.

Největší evropská přehlídka letadel všeobecného letectví se letos konala od středy 13. dubna do soboty 16. dubna v německém Friedrichshafenu na břehu Bodamského jezera. Tradiční výstava Aero 2011 doznala několika podstatných změn – byla o jeden den (neděli) kratší a zrušena byla i tradiční airshow. Nakolik jsou tyto změny ku prospěchu, je obtížné posoudit. Pořadatelé si každopádně pochvalovali počet návštěvníků, kterých bylo letos 33 400.

Na rozdíl od loňska bylo letošní Aero plné novinek. Potěšitelné je, že mezi nimi dominovali čeští výrobci, kteří, kdyby se sestěhovali na jedno místo, by bez problémů zabrali dvě haly.

Přesto se dají najít i některé minusy. Hlavní problém Friedrichshafenu je přechod na každoroční konání. Inovační cyklus lehkých letadel, kterých je na Aeru nejvíce, činí zhruba dva roky, a tak mají výrobci problém, co každý rok ukazovat. Navíc je výstav stále více a výrobců je relativně pořád stejně, a tak je pro ně stále obtížnější vše ufinancovat. Pro představu: stánek se třemi letadly stojí cca od 30 000 eur... Němečtí výrobci větroňů toto dilema loni vyřešili tak, že se nezúčastnili, a z letošních rozhovorů s některými menšími výrobci UL vím, že ti příští rok také nepřijedou.

Pojďme se tedy podívat, jak to letos ve Friedrichshafenu vypadalo.

Výstaviště sestává z komplexu sedmi hal A a pěti hal B, které byly tematicky zaměřené. Další letadla jsou vystavena na volné ploše za hangáry A. Výstaviště se vám pokusím přiblížit pomocí panoramatických fotografií z jednotlivých hal.

Hala A1 byla určena větroňům. Stánek Schempp-Hirth

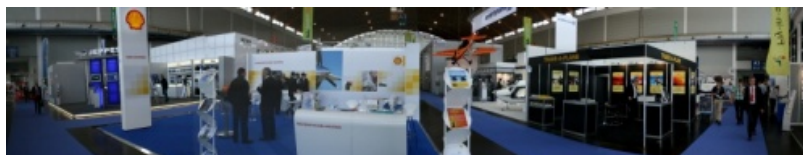

V hale vystavoval i další český výrobce HpH se svými větroňi 304 Shark

K elektroletům v hale A2 jsem se bohužel kvůli svému zaneprázdnění nedostal a nemám z této haly žádný obrázek. V hale A3 byly v

přední části stánky výrobců doplňků pro všeobecné letectví, v zadní části haly byly velké stánky Zlin Aircraft, Cirrus, Daher-Socata atd.

Hale A4 dominovala expozice Tecnamu, který zabíral víc jak polovinu celého sálu, na druhé straně jej doplňoval Diamond Aircraft a Pilatus.

V hale A5 byl i oficiální stánek České republiky.

Dveře haly A6 zůstaly pro letošní Aero zavřené. V hale A7 byl stánek GA Buyeru a další drobní výrobci, ale nic zásadního jsem zde neobjevil. Mezi halami A a B jsou na východním a západním konci dvě vstupní haly. Hlavní dění se letos konalo ve východním vstupu, kde při zahájení mluvil i monacký princ Albert II. Konaly se zde i hlavní přednášky.

V prvním patře obou vstupů jsou další přednáškové sály, ve kterých probíhal doprovodný program. Již před výstavou proběhlo jednání pracovní skupiny ASTM International F37, která se zabývá tvorbou předpisů pro LSA, ve středu 13. dubna proběhlo již 3. mezinárodní setkání zástupců leteckých úřadů, zaměřené na certifikaci lehkých letadel. Tohoto jednání se zúčastnili i zástupci českého ÚCL a slovenského leteckého úřadu. Vzhledem k tomu, že jsem se jednání měl možnost zúčastnit také, musím pochválit naše zástupce, kteří veřejně prohlásili, že současné certifikační postupy EASA jsou pro malá letadla velmi komplikované.

Součástí každodenního programu byly i mé přednášky na téma „Vývoj lehkého letectví v Evropě“, které se konaly v menším sále Lisabon. Počet posluchačů osciloval mezi 5 až 15, zajímavé, že poslední den jich bylo nejvíc. Přednášku je možné stáhnout na webu LAA ČR v odkazu uvedeném v závěru tohoto článku.

Přednáškový sál Lisabon

V naší prohlídce budeme pokračovat halou B5, která byla určena vrtulníkům.

V hale B4 byly vrtníky doplněné lehkými letadly

Hala B3 byla již celá zaplněna UL a LSA letadly, sídlily zde např. Dynamic, Samba, Airlony. Hala B2 byla opět zaplněna UL a LSA letadly, vstupní části dominoval TL-Ultralight a Zlin Aviation.

V hale B1 byl stánek LAA ČR a opět byla plná UL a LSA letadel.

Venkovní plocha vypadala následovně:

K Friedrichshafenu nerozlučně patří vzducholodě Zeppelin. Zde je jedna z nich na zemi před startem, ve vzduchu se mi ji zachytit nepodařilo...

Jak jsem již předdeslal v úvodu článku, letos bylo na Aeru hodně novinek. Pojďme se podívat alespoň na některé z nich.

Pro mne bylo číslo jedna „kabriolet“ FK-14 LeMans, který nabízel výměnu původní kryté kabiny za kabinu se dvěma otevřenými kokpity. Neobvyklé řešení budilo zaslouženě velkou pozornost, je také důkazem, že rozumné ultralehké předpisy umožňují vznik a realizaci nových myšlenek. Prakticky si nedovedu představit, že by něco podobného vzniklo v certifikovaném EASA světě, což je velká škoda.

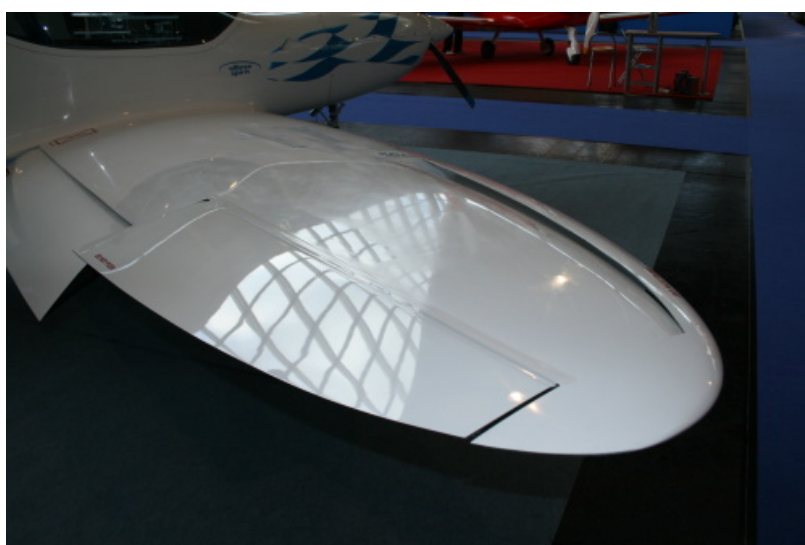

Savage Bobber napajedelské italsko-české firmy Zlin Aviation také zaujal – zejména návratem k radosti z létání v otevřeném kokpitu. O tom, že nejde jen o momentální nápad, svědčí i kožená brašna s logem Bobber.

Velikým překvapením a nejenom pro mne byl UL/LSA letoun Ellipse-Spirit české firmy A2cz. Letoun má eliptické křídlo s neobvyklými sloty v náběžné hraně křídel.

Další novinkou je UL letoun Legend postavený firmou Aeropilot. Na to, že jde o UL letoun, je poměrně veliký a nabízí posádce spoustu místa.

Ekvor-Aerotechnik představil letoun Harmony s novým zakřiveným křídlem a stabilizátorem. Letoun hodlá získat RTC certifikát podle nových EASA CS-LSA předpisů.

TL-Ultralight vystavoval Siriuse na plovácích a také nové provedení vlečeného příďového podvozku Siriuse, které je známé ze Stingu S4.

Německý Comco-Ikarus představil inovovaný C52 s pevným potahem křídla.

Na venkovní ploše vystavoval jihoafrický výrobce lehký letoun Sling, který jsem viděl v Evropě poprvé.

Další českou novinkou je Bristell – tedy ještě před výstavou známý jako NG-5. Nabízí ho česká firma BRM.

A další českou novinkou byl HV-100 Merlin, vystavovaný také na stánku BRM, který míří do německé 120kg kategorie, u nás bude jako UL.

Do německé kategorie míří i německý AirRector 120 bývalého hlavního technika DULV Kerstena Ebelinga, který loni vystavoval jen

koncept. Letounek by měl být již brzy zalétán.

Neobvykle působil i finský prototyp Flynano. Lehký vodní letounek o prázdné hmotnosti 70 kg, zatím nebyl zalétán, protože ve Finsku jsou ještě zamrzlá jezera. Až rozmrznou, můžeme se těšit na první let.

Přechod mezi dvou až čtyřmístnými letadly představuje slovinská novinka ONE, jejíž prototyp na výstavu přiletěl.

Mnozí výrobci UL a LSA začínají přemýšlet o čtyřmístných letadlech. Tento trend byl pochopitelně vidět i ve Friedrichshafenu. Flight Design poprvé veřejně představil maketu svého nového čtyřmístného C4. Zálet se předpokládá do konce roku a cena začíná na cca 225 000 Eur.

Také Tecnam představil svoji čtyřmístnou novinku „P Twenty Ten“. Cena je přibližně stejná jako u C4, zálet však bude dříve, protože představený letoun byl již první prototyp. Vzhledově jde o „nafouknutý“ P2008.

Další novinkou od Tecnamu bylo užití 115k motoru Lycoming 233 v P92 Eaglet namísto tradičního Rotaxu 912.

Aby toho nebylo málo, tak Tecnam představil maketu svého nového dvoumotorového až 11místného letadla příští generace P2012 Traveller. Letoun bude poháněn motory Lycoming TEO-540-A1A.

Zajímavě působila i polská Orca, i když jsem ji tu v minulosti již viděl.

Zlin Aircraft se pokouší vzkřísit bohužel zatím zašlou slávu letadel z Moravanu. Zde vystavoval Zlin Z143 LSi Genius, Z242 se nyní jmenuje Guru.

V Evropě ne příliš často k vidění Cirrus Vision, 5+2 místný Very Light Jet poháněný proudovým motorem Wiliams International FJ33-5A. Cena začíná na 1,72 milionech dolarů a Cirrus již přijímá objednávky.

Zajímavý byl i FanJet 600 – šlo o 5. prototyp postavený v roce 1994.

Trochu jako z jiného světa působil miniaturní dvumotorový elektrolet Cristaline (varianta známého Cri-Cri), který drží světový rychlostní rekord 262 km/h.

Důkazem toho, že i tradiční letecký veletrh má smysl i pro podniky z oblasti PPG a volného létání, je stánek zlínské firmy Nirvana Paragliders, který si účast na Aeru pochvaloval.

Opět jako z jiného světa působil „stealth“ vyrobený firmou Aero&Tech nesoucí název Nexth.

Foto Jaroslav Dostál

A jako úplně poslední obrázek uvádím nádherný létající model Lavočky La-7, vystavený firmou ScaleWings. Jen tak na okraj, její cena je cca 5 000 Eur...

Popis veletrhu zcela určitě není kompletní, vzhledem rozsahu si na něm však každý najde svoje. Tento článek doplňuje každodenní popis událostí na veletrhu, který můžete nalézt na webu LAA ČR i s více fotografiemi zde:

http://www.laacr.cz/index.php?Action=View&ARTICLE_ID=1948

Uvnitř tohoto článku je odkaz na stažení přednášky a také katalogu Czech Aviation 2011, který LAA ČR opět vydala.

Pojištění odpovědnosti pilota můžete sjednat online

Kolik dáte tomuto článku bodů?
Aktuální skóre: **3,7**
Jako ve škole, 1 nejlepší, 5 nejhorší.

+ -

All rights reserved.